

Bemiddeling/mediation in de lidstaten - Duitsland



Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([de](#)) is onlangs gewijzigd. Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

U kunt ook proberen uw geschil via bemiddeling/mediation te beslechten in plaats van via de rechter. Dit wordt alternatieve geschillenbeslechting (ADR) genoemd, waarbij een mediator optreedt om de partijen die een geschil met elkaar hebben tot overeenstemming te brengen. In Duitsland zijn zowel de overheidsinstanties als de beoefenaars van juridische beroepen zich bewust van de voordelen van mediation.

Met wie contact opnemen?

Tal van organisaties bieden bemiddelingsdiensten. Hieronder treft u een niet-uitputtende lijst aan van enkele van de grotere verenigingen:

- [Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.](#) (BAFM, Duitse federale associatie voor bemiddeling in familiezaken), Rosenthaler Straße 32, 10178 Berlin, Duitsland
- [Bundesverband Mediation e.V.](#) (BM, Duitse federale associatie voor bemiddeling), Kirchweg 80, 34119 Kassel, Duitsland
- [Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.](#) (BMWVA, Duitse federale associatie voor bemiddeling in handels- en arbeidszaken), Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg, Duitsland
- [Centrale für Mediation GmbH & Co. KG](#) (CfM, bemiddelingscentrale), GustavHeinemann-Ufer 58, 50968 Köln, Duitsland
- [Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein](#) (werkgenootschap mediation van de Duitse vereniging van advocaten), Littenstraße 11, 10179 Berlin, Duitsland

Deze organisaties ondersteunen partijen die gebruik willen maken van een bemiddelaar/mediator.

Op welke gebieden is bemiddeling/mediation toegestaan en/of het meest gebruikelijk?

In het algemeen is bemiddeling/mediation altijd toegestaan wanneer er geen formele wettelijke vereisten zijn dat een bepaald soort geschil of zaak voor de rechter moet worden afgehandeld. Bemiddeling/mediation komt het meest voor in familiezaken, het erfrecht en het handelsrecht.

Moeten specifieke voorschriften in acht worden genomen?

Op 26 juli 2012 werd in Duitsland de Mediationwet (*Mediationsgesetz*) van kracht (artikel 1 van de wet ter bevordering van mediation en andere procedures voor buitengerechtelijke geschillenbeslechting van 21 juli 2012, *Bundesgesetzblatt I*, blz. 1577). Hiermee is bemiddeling/mediation voor het eerst wettelijk in Duitsland geregeld. Met deze wet wordt tevens de Europese richtlijn bemiddeling/mediation omgezet in Duits recht (Richtlijn 2008/52/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2008 betreffende bepaalde aspecten van bemiddeling/mediation in burgerlijke en handelszaken, PB L 136 van 24.5.2008, blz. 3). De Duitse Mediationwet heeft een breder toepassingsgebied dan vereist door de Europese richtlijn: waar de richtlijn alleen betrekking heeft op grensoverschrijdende burgerlijke en handelsgeschillen, strekt de Duitse Mediationwet zich uit tot alle vormen van bemiddeling/mediation in Duitsland, ongeacht de aard van het geschil en de woonplaatsen van de betrokken partijen.

De Duitse Mediationwet geeft slechts enkele algemene richtsnoeren, aangezien mediators en betrokken partijen voldoende speelruimte nodig hebben tijdens de bemiddeling/mediation. De wet geeft om te beginnen definities van de begrippen 'mediation' en 'mediator', zodat mediation van andere vormen van geschillenbeslechting wordt onderscheiden. Volgens de wet is mediation een gestructureerde procedure waarmee partijen met de hulp van een of meer mediators vrijwillig en zelfstandig in goed overleg tot een vorm van geschillenbeslechting proberen te komen. Mediators zijn onafhankelijke, onpartijdige personen, zonder beslissingsbevoegdheid, die de betrokken partijen bij de bemiddelingsprocedure begeleiden. In de wet is bewust afgezien van een

nauwkeurige beschrijving van hoe de procedure moet verlopen. Wel zijn enkele openbaarmakingsverplichtingen en beperkingen op werkzaamheden vastgelegd, om de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de mediators te garanderen. Verder is de geheimhoudingsplicht van mediators nadrukkelijk wettelijk geregeld.

De wet stimuleert het in goed overleg bijleggen van geschillen door middel van verschillende prikkels in de officiële procedurele wetboeken (o.a. het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de *Zivilprozessordnung*). Wanneer partijen voortaan een civiele procedure aanspannen, moeten zij aangeven of ze al hebben geprobeerd het geschil buitengerechtelijk op te lossen, bijvoorbeeld via mediation, en of er specifieke redenen zijn om dat niet te doen. Verder mag de rechter in het vervolg de partijen de mogelijkheid aanreiken het geschil met behulp van mediation op te lossen, of voor een andere buitengerechtelijke afdoeningswijze te kiezen; wanneer de partijen weigeren deze optie te overwegen, kan de rechter besluiten de procedure op te schorten. Vooral nog is er geen rechtsbijstand voorzien voor mediation.

De Bondsregering is wettelijk verplicht vijf jaar na de invoering van de Mediationwet verslag aan de *Bundestag* (het lagerhuis van het parlement) te doen van de effecten ervan. Ook moet zij bepalen of aanvullende wetgevingsmaatregelen nodig zijn met betrekking tot de opleiding en professionele ontwikkeling van mediators.

Informatie en opleiding

Algemene informatie is beschikbaar op de website van het [Bondsministerie van Justitie](#).

Er is geen wetgeving betreffende het beroepsprofiel van mediators. Evenmin is de toegang tot het beroep beperkt. Mediators moeten er zelf voor zorgen dat ze (door middel van een geschikte opleiding en aanvullende cursussen) beschikken over voldoende kennis en ervaring om partijen op competente wijze bij de bemiddelingsprocedure te begeleiden. In de Duitse wet is vastgelegd wat er op het punt van kennis, vaardigheden en methoden van geschikte opleidingen mag worden verwacht. Iedereen die aan deze criteria voldoet, mag werken als mediator. Er is geen minimumleeftijd en geen vereiste dat een mediator ten minste een hogere opleiding moet hebben afgerond.

Het Bondsministerie van Justitie heeft de bevoegdheid met betrekking tot het beroep regels te introduceren voor aanvullende opleidings- en bijscholingsvereisten. Mensen die dan met goed gevolg een opleiding hebben afgerond die voldoet aan de in die regelgeving vastgelegde vereisten, zouden dan voortaan de officiële beroepstitel 'gecertificeerde mediator' (*zertifizierter Mediator*) mogen voeren.

Voorlopig wordt er geen formeel initiatief voorzien.

Er worden momenteel opleidingen tot mediator aangeboden door bonden, verenigingen, universiteiten, bedrijven en particulieren.

Hoeveel kost bemiddeling/mediation?

Aan mediation zijn kosten verbonden; de vergoeding wordt in onderling overleg tussen de particuliere mediator en de partijen vastgesteld.

Er is geen regelgeving inzake de tarieven voor mediation en er zijn geen statistieken over de kosten. Een tarief tussen 80 EUR en 250 EUR per uur wordt realistisch geacht.

Kunnen overeenkomsten die via bemiddeling/mediation tot stand zijn gekomen, ten uitvoer worden gelegd?

In principe kan een overeenkomst die via bemiddeling/mediation tot stand is gekomen ten uitvoer worden gelegd met behulp van een advocaat (art. 796 a-c Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) of een notaris (art. 794, leden 1-5 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Links

[Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.](#)

[Deutscher Bundesverband Mediation e.V.](#)

[Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.](#)

[Centrale für Mediation GmbH & Co. KG](#)

[Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein](#)

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De

Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Laatste update: 12/04/2018